

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Διαπραγματεύσεις για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (Κ.Α.Π.) από το 1962 που τέθηκε σε ισχύ αρχικά στο πλαίσιο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και η οποία αποτέλεσε προάγγελο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), δεν έχει πάψει να αποτελεί για πολλούς τη σημαντικότερη κοινή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κ.Α.Π. συνθέτει ένα σύνολο κανονισμών και μηχανισμών που ελέγχουν τις περισσότερες πτυχές της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου των αγροτικών προϊόντων μέσα στην ΕΕ. Στοχεύει στην υποστήριξη του αγροτικού εισοδήματος, ενθαρρύνοντας την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας για μία ολοένα και πιο απαιτητική αγορά. Παρέχοντας συγχρόνως νέες ευκαιρίες ανάπτυξης, όπως οι ανανεώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειας

Οι αγροτικές περιοχές αποτελούν το 90% του εδάφους της ΕΕ. Οι γεωργικές εκτάσεις και τα δάση έχουν πρωτεύοντα ρόλο στην ανάπτυξη των αγροτικών οικονομιών και τη διαμόρφωση του αγροτικού τοπίου. Δεδομένου επίσης, ότι το 60% του συνόλου του πληθυσμού των 27 κρατών-μελών της ένωσης διαβιούν σε αγροτικές περιοχές, η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί έναν από τους πλέον σημαντικούς πυλώνες πολιτικής σε τοπικό αλλά και κοινοτικό επίπεδο.

Κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η Κ.Α.Π. αντανάκλούσε σε ένα μεγάλο ποσοστό των δαπανών του προϋπολογισμού της, και το οποίο σε ορισμένες περιόδους υπερέβαινε τα δύο τρίτα. Στις μέρες μας, η κατάσταση είναι διαφορετική. Το κόστος της Κ.Α.Π. υπολογίζεται περίπου στα 55 δις. ευρώ κατ' έτος, με το ποσό αυτό να αντιπροσωπεύει το 40% του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ σε σύγκριση με σχεδόν 71%, που ήταν το 1984, το οποίο όμως είναι μικρότερο από το 0,5% του ΑΕΠ της ΕΕ. Επιπλέον, παρατηρείται μια σταθερή μείωση του ποσοστού της Κ.Α.Π. επί του ΑΕΠ της ΕΕ, και η οποία επιταχύνεται με πολύ ταχύτερο ρυθμό σε σύγκριση με τις δημόσιες δαπάνες της ΕΕ. Ο προϋπολογισμός της Κ.Α.Π. είναι στην πραγματικότητα μικρός σε σχέση με τους αντίστοιχους άλλων μεγάλων οικονομιών, όπως των ΗΠΑ, όπου υπάρχουν δύο εκατομμύρια αγρότες και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός είναι διπλάσιος από εκείνον της ΕΕ, που έχει 10 εκατομμύρια αγρότες.

Η Κ.Α.Π. έχει υποστεί πολλές αλλαγές. Οι οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο ιδιαίτερα των δύο τελευταίων δεκαετιών επηρέασαν σημαντικά το περιεχόμενό των δράσεών της. Σημαντικοί σταθμοί που σημάδεψαν την πορεία της, οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 1988, η Ατζέντα 2000, οι μεταρρυθμίσεις του 1992, 1993, και του 2003. Στα τελευταία στάδιά της και μέχρι σήμερα έχει στραφεί σταθερά σε νέες κατευθύνσεις, με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος, είναι αυξημένα προσανατολισμένη στην αγορά, ενώ ακολουθεί σταθερά στην ανάπτυξη και εκπλήρωση των στόχων της νέας Στρατηγικής "Ευρώπη 2020". Μια στρατηγική για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας, που στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στις παγκόσμιες αγορές, στη διατροφική και επισιτιστική ασφάλεια, στη ρύθμιση και εποπτεία των αγορών και κυρίως στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού της ρόλου στα διατροφικά προϊόντα.

Η έναρξη των συζητήσεων για τη νέα Κ.Α.Π. μετά το 2013 συνέπεσε με το ξέσπασμα της μεγαλύτερης οικονομικής κρίσης που γνώρισε η Ευρωπαϊκή ήπειρος σε μεταπολεμικό χρόνο. Σήμερα, που η βιωσιμότητα του ευρωπαϊκού ενωσιακού οικοδομήματος αμφισβητείται από πολλούς, η Κ.Α.Π., ως η σημαντικότερη πολιτική, που είναι συνυφασμένη διαχρονικά με την ίδια την ύπαρξη της Ε.Ε., διαμορφώνεται και πάλι και καλείται να αποδείξει ότι παραμένει επίκαιρη. Κι όμως οι συνθήκες είναι ιδιαίτερα δυσχερείς. Το μέλλον της γεωργίας για την περίοδο 2014-2020 συζητείται παράλληλα με τις δημοσιονομικές προοπτικές, ενώ στην κορυφή της ευρωπαϊκής ατζέντας βρίσκονται οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και αναζητούνται τρόποι αντιμετώπισής τους.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Τα σημαντικότερα θέματα που τελούν υπό διαπραγμάτευση και αφορούν ιδιαίτερα τη χώρα μας είναι ο ορισμός του «ενεργού αγρότη», ο προσδιορισμός των περιφερειών της χώρας για την κατανομή των άμεσων ενισχύσεων και τα περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, το «πρασίνισμα» των επιδοτήσεων και η βελτίωση των προϋποθέσεων εφαρμογής τους στην ελληνική γεωργία.

Αξίζει να τονιστεί, ότι τον Σεπτέμβριο του 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο αναμόρφωσης της Κ.Α.Π., πρότεινε τη μετατόπιση μεγαλύτερου μέρους της χρηματοδότησης που δίδεται στα νεότερα κράτη μέλη της ΕΕ από την Ανατολική Ευρώπη. Ένα μήνα αργότερα, τον Οκτώβριο του 2011, η Επιτροπή υπέβαλε τη νομική της πρόταση για τη μεταρρύθμιση της Κ.Α.Π. μετά το 2013 και η οποία περιλαμβάνει ένα σύστημα "σύγκλισης" για τη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων μεταξύ των αγροτών στη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη. Κι ενώ η θέση αυτή της Επιτροπής είναι ενισχυτική και ουσιαστικά στοχεύει στην ενσωμάτωση των θέσεων του συνόλου των νέων κρατών-μελών, μετά τις δύο τελευταίες διευρύνσεις της ΕΕ, το 2004 και 2007. Από την άλλη ένα τέτοιο σύστημα εφόσον τελικά εγκριθεί θα σημάνει λιγότερη χρηματοδότηση προς κράτη-μέλη με σημαντική αγροτική παραγωγή και που υφίστανται τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Οι όποιες νομοθετικές ρυθμίσεις, που θα αφορούν και το θέμα αυτό είναι απόλυτα κρίσιμο να συμπεριλαμβάνουν τις απαραίτητες πρόνοιες, ώστε κράτη-μέλη της Ένωσης, ανεξάρτητα του χρόνου ένταξής τους στην ΕΕ που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ως συνέπεια της κρίσης θα εξαιρεθούν από τις όποιες περικοπές εγκριθούν.

Στο τελικό στάδιο των διαπραγματεύσεων, και κατόπιν συζήτησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η έγκριση των διαφόρων κανονισμών και πράξεων εφαρμογής αναμένεται μέχρι το τέλος του 2013, με σκοπό να επιτραπεί η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Επειδή:

- Η υπόθεση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής είναι μια εθνική υπόθεση τεράστιας σημασίας για τη χώρα μας, ιδιαίτερα στην δύσκολη οικονομική συγκυρία στην οποία βρισκόμαστε.
- Η Κοινή Αγροτική Πολιτική αποτέλεσε το κύριο στήριγμα τα τελευταία 30 χρόνια για την ευημερία της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, με τη συμβολή της σε ετήσια βάση στο ελληνικό ΑΕΠ να υπερβαίνει το 1% σε καθαρές κοινοτικές επιδοτήσεις.
- Σήμερα, σε μια διευρυμένη Ένωση των 27 κρατών-μελών ο ανταγωνισμός συμφερόντων και προτεραιοτήτων θα είναι ισχυρότερος από ποτέ.

Ερωτάται ο κ. υπουργός:

Ποιες οι θέσεις της χώρας ενόψει των διαπραγματεύσεων για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική

Αθήνα, 21 Αυγούστου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών